

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

PANEVĖŽIO RAIMUNDO SARGŪNO SPORTO GIMNAZIJOS VEIKLOS RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2023-12-29 Nr. A-94
Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2023 m. lapkričio 27–29 d.

Išorinio vertinimo tikslas – skatinti mokyklas tobulėti, siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės ir aukštesnių mokinių pasiekimų.

Dokumentai, kuriais buvo vadovautasi:

1. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijai veiklos išoriniam vertinimui, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-692 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijų veiklos išoriniam vertinimui patvirtinimo“;

2. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V-1300 „Dėl Bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų, kuriose 2023 metų II pusmetį bus atliekamas rizikos išorinis vertinimas, sąrašo patvirtinimo“;

4. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2023 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. V-700 „Dėl rizikos išorinio vertinimo, kuris vyks 2023 metų II pusmetį mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas, tvarkaraščio patvirtinimo“;

5. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2023 m. spalio 18 d. įsakymas Nr. VK-713 „Dėl 2023 metų II pusmetį vyksiančio mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės rizikos išorinio vertinimo vertintojų komandų sąrašo patvirtinimo“.

Vertinant gimnazijos veiklą, analizuoti šie dokumentai ir šaltiniai: VšĮ „Mokyklų tobulinimo centras“ parengta Mokyklos vadovų ir mokytojų nuomonės apie mokyklos veiksmingumo didinimą statistinė tyrimo ataskaita (toliau – STA), nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP), pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų (toliau – PUPP), valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE), mokyklinių brandos egzaminų (toliau – MBE) rezultatai, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai, Švietimo valdymo informacinėje sistemoje kaupiami duomenys, mokyklos interneto svetainėje skelbiama informacija, 2022 ir 2023 m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitos, direktoriaus 2022 m. metinės veiklos ataskaita, gimnazijos 2021–2023 m. strateginis, 2023 metų veiklos ir 2021–2022, 2022–2023 m. m. ugdymo planai. Priimant vertinimo sprendimus, remtasi prieš ir per vizitą vykusiu vertintojų pokalbiu su gimnazijos vadovais, mokytojais, mokiniais, gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupe ir Gimnazijos tarybos nariais informacija, ugdomųjų veiklų (stebėtos 45 veiklos), mokyklos pirmine (toliau – MPI) ir gimnazijos savininko pateikta informacija, mokyklos vidaus ir išorės erdvių stebėjimu, jų funkcionalumo ir panaudojimo įvertinimu. Analizuoti mokinių asmeninės pažangos fiksavimo lapai, mokytojų įsivertinimo anketos, gimnazijos vadovių ir stebėtų mokytojų / trenerių vestų pamokų vertinimai.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazija – viena iš trijų Lietuvos sporto gimnazijų, skirtų šalies (regiono) mokiniams, turintiems išskirtinių gabumų sportui. Šios ugdymo įstaigos, įgyvendinančios specializuoto sportinio ugdymo programas, tikslas – teikti valstybinius standartus

atitinkantį pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą kartu su sportiniu ugdymu. Gimnazijoje mokosi Panevėžio miesto ir 24 Lietuvos rajonų 12-os sporto šakų perspektyvinės pamainos sportininkai. Visi mokiniai mokomi pagal specializuotas bendrojo ugdymo kartu su sportiniu ugdymu programas, mokykla atitinka specializuotą sportinį ugdymą teikiančioms mokykloms keliamus reikalavimus. Ugdymo įstaiga pateisina sporto gimnazijos vardą – jos ugdytiniai sportiniais laimėjimais garsina savo mokyklą, Panevėžio miestą ir Lietuvą.

Gimnazija yra miesto centre – arti visuomeninis transportas, įvairios sporto bazės. Ugdymo įstaigos pastatas sujungtas su bendrabučio, kuriame gyvena 46 proc. mokinių, ir valgyklos pastatais. Bendrabučio pastate veikia Sporto medicinos centras, teikiantis mokiniams sporto medicinos paslaugas, ir Panevėžio sporto centras. Vertintojų vizito metu gimnazijoje mokėsi 208 mokiniai (iš jų – 61,5 proc. mokinių iš įvairių Lietuvos regionų), suformuoti aštuoni 8–IV klasių komplektai. Vertintojams pateiktoje MPI teigiama, kad viena iš ugdymo problemų, turinčių įtakos mokinių pasiekimams ir pažangai – didelis mokinių užimtumas: mokinių bendrasis ugdymas tradiciškai prasideda nuo 8 val. ir baigiasi 16.45 arba 16.55 val. Visomis darbo dienomis (trečiadieniais treniruotės organizuojamos tik vakare) per 4-ą ir 5-ą pamokas ir pasibaigus pamokoms (nuo 17 val. iki 21 ar 22 val.) vyksta treniruotės. Vėlyvą treniruočių laiką lemia sporto infrastruktūros statinių trūkumas Panevėžio mieste. Be to, savaitgaliais, švenčių dienomis, per mokinių atostogas vyksta sporto renginiai / varžybos, mokiniams tenka išvykti į treniruočių stovyklas, šalies, Europos ir pasaulio lygmens sporto varžybas. Gimnazistai dažnai jaučia fizinį nuovargį, išgyvena psichologinę įtampą, stresą, patiria traumų, ir tai veikia jų mokymosi rezultatus, todėl šiai gimnazijai itin svarbu pritaikyti ugdymo turinį ir optimizuoti mokinių mokymosi krūvį.

Gimnazistus ugdo 27 mokytojai (12 mokytojų metodininkų, 7 vyresnieji mokytojai ir 8 mokytojai), 24 aukštos kvalifikacijos sporto pedagogai, socialinis pedagogas, psichologo asistentas, specialusis pedagogas, karjeros ugdymo pedagogė, bibliotekininkė ir 6 bendrabučio auklėtojai. Ugdymo įstaigai vadovauja direktorė Asta Sakalauskienė (vadybinio darbo stažas šioje mokykloje – 1,5 m.), direktorės pavaduotoja bendrajam ugdymui Vaida Šiaučiūnė (šias pareigas eina tik 11 mėn.), pavaduotoja, atsakinga už sporto ugdymą, Eglė Zablockytė (turi 5 metų vadybinio darbo stažą), direktoriaus pavaduotojas ūkiui ir administracijai Audrius Karaliūnas. Vertintojai pastebi, kad vadovai yra atsakingai įsipareigoję gimnazijai, nusiteikę pokyčiams, įgyvendinę mokyklos pažangai reikšmingų veiklų, tačiau neilgas vadovų komandos bendradarbiavimo laikas dar nesudarė galimybių atsiskleisti vadybinių kompetencijų potencialui.

Vertinant gimnazijos veiklos kokybę, jos tobulinimo tikslingumą, kryptingumą ir poveikį mokinių pasiekimams bei pažangai, remtasi mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo veiksmingumo kriterijais. 2020–2021 m. m. gimnazija įsivertino du rodiklio „Mokymasis“ aspektus: mokymosi savivaldumą ir mokymosi socialumą. Įsivertinimo grupės narės detalčiai apibendrino apklausų rezultatus, stebėtų veiklų protokolus, tačiau parengtos išvados orientuotos tik į veiklų priskyrimą kokybės lygiams, remiantis nusistatytų kiekybinių kriterijų procentine išraiška. Rekomendacijos veiklai tobulinti susijusios su tirtų aspektų turiniu, tačiau dalis tobulinimo priemonių neįpareigojančios, abstrakčios (pvz.: „<...> ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į mokomųjų užduočių suasmeninimą“, „<...> skirti ypatingą dėmesį mokinių mokymosi motyvacijos palaikymui ir kėlimui“ ir pan.), dalis numatytų tobulinti veiklų neįtrauktos į metų veiklos ar kitus planus, o svarbiausia – nėra stebima, reflektuojama, ar laikomasi priimtų rekomendacijų, nevertinamas veiklų poveikis mokinių pasiekimams ir pažangai. Kalbantis su įsivertinimo grupės narėmis ir mokytojais, paaiškėjo, kad gimnazija nėra susitarusi dėl ugdymo kokybės požymių, konkrečių kriterijų, kuriais remiantis būtų matuojamas veiklų veiksmingumas (pvz., mokytojai ir vadovai, stebėdami kolegų pamokas, vertina diferencijavimą, individualizavimą, suasmeninimą, mokymosi savivaldumą ar socialumą, tačiau nėra susitarę, kokiais konkrečiais kriterijais matuojama šių ugdymo aspektų kokybė, poveikis mokinio asmeninei pažangai). Tikėtina, kad ši aplinkybė lemia nepakankamą įsivertinimo rezultatų validumą: mokymosi savivaldumą ir socialumą gimnazija įvertino 3–4 lygiais, o išorės vertintojai – 2 lygiu. Vertintojai daro išvadą, kad siekiant nuolatinės mokyklos kaip organizacijos pažangos, nepatikimas kokybės vertinimas, tikslingo dialogo vertinant ir interpretuojant duomenis stygius, nepakankamas sprendimų pagrįstumas tiesiogiai lemia ne itin veiksmingą veiklos tobulinimo kultūrą.

Gimnazijos vadovių teigimu, mokyklos savininko – Panevėžio m. savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus – specialistų pagalba gimnazijai teikiama pagal poreikį, pavyzdžiui, ji buvo teikta organizuojant ir vykdant 2023 m. brandos egzaminų pakartotinę sesiją, direktorei rengiant 2022 m. veiklos ataskaitą. Remdamiesi mokyklos savininko pateikta informacija, vertintojai konstatuoja, kad nustatytoms rizikingoms veikloms Švietimo skyriaus specialistai dėmesį skyrė iš dalies: mokyklos vadovai konsultuoti dėl gimnazijos 2022 m. ir 2023 m. veiklos planų, 2023–2024 ir 2024–2025 m. m. ugdymo planų rengimo. Per pokalbį su vertintojais gimnazijos vadovės džiaugėsi, kad sportinio ugdymo klausimais visada sulaukia Sporto skyriaus specialistų pagalbos.

Pažymėtina, kad 2022 m. gimnazijos vadovei skirtos užduotys nukreiptos į pažangos siekį ir prisideda prie veiklų tvarumo užtikrinimo. Užduotys orientuotos į ugdymo kokybei aktualių sąlygų ir turinio klausimų sprendimą (pasirengimą atnaujinto ugdymo turinio programoms įgyvendinti, mokinių mokymosi rezultatų, sportinio ugdymo(si) kokybės ir sąlygų gerinimą, gimnazijos individualios konsultavimo sistemos stiprinimą). Užduočių įvykdymas įvertintas labai gerai – pasiekti planuotų rodiklių kiekybiniai ir kokybiniai lygmenys, inicijuoti bendri susitarimai dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, ugdymo organizavimo pokyčių.

GERAI VYKDOMA GIMNAZIJS VEIKLA

1. Tinkamas dėmesys asmenybės tapsmui, mokinių sveiko gyvenimo būdo pasirinkimui, gebėjimų keltis veiklos siekius ir tikslus, įsivertinti elgesį, pasiekimus formavimui (1.1 rodiklis – 3 lygis).

2. Veiksmingos sąlygos kryptingam sportiniam ugdymui, trenerių profesinis meistriškumas, atsakingas ir pasiaukojamas darbas užtikrina sportinio ugdymo(si) kokybę ir lemia išskirtinius mokinių sportinius laimėjimus (1.2 rodiklis – 2 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis).

3. Paveikus, mokinių gabumų ir polinkių pažinimu grįstas mokinių orientavimas tikslingai planuoti profesinę karjerą (2.1 rodiklis – 3 lygis).

REIKŠMINGIAUSI RIZIKOS VEIKSNIAI

1. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl ugdymo(si) pamokose organizavimo, mokymo(si) kokybės ir kiekvieno mokinio sėkmės (2.3 rodiklis – 2 lygis).

2. Mokymo(si) diferencijavimas, individualizavimas ir suasmeninimas, optimizuojant ugdymo(si) krūvį ir sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui siekti jo galimybes ir gebėjimus atitinkančių pasiekimų (2.2 rodiklis – 2 lygis).

3. Asmeninės pažangos stebėjimas, matavimas ir (įsi)vertinimas pamokoje, vertinimo informacijos naudojimas, siekiant tikslingai koreguoti mokymą(si) (1.2 rodiklis – 2 lygis).

II. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Asmenybės tapsmas, 3 lygis	<p>Gimnazijos dėmesys asmenybės tapsmui yra paveikus ir vertinamas kaip gerai vykdoma mokyklos veikla.</p> <p>Dauguma gimnazijos mokinių pozityviai nusiteikę, noriai bendrauja ir bendradarbiauja, veikia kartu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Remiantis dokumentų analize, išorės vertinimo metu vykusiais pokalbiais su Gimnazijos taryba, mokytojais, administracija, galima teigti, kad gimnazijos bendruomenė yra sutarusi dėl principų (abipusis supratimas, tolerancija ir geranoriškumas), kuriais turi būti grindžiami jos narių tarpusavio santykiai – tai užfiksuota Darbo tvarkos ir Mokinių darbo tvarkos ir elgesio taisyklėse. 2023 m. vienas iš gimnazijos išsikeltų metų

	<p>veiklos tikslų – „Stiprinti saugią, partnerystę grįstą gimnazijos bendruomenės kultūrą“.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2023 m. administracijos atliktos apklausos duomenimis, teiginius „Didžiuojuosi, kad mokausi šioje mokykloje“ (pritaria 70,7 proc.), „Man patinka mokykloje organizuojami renginiai“ (pritaria 63,9 proc.) patvirtina dauguma apklausoje dalyvavusių mokinių. • Išorės vertinimo metu vykę pokalbiai su mokiniais, jų elgesio stebėjimas pamokose ir per pertraukas leidžia teigti, kad daugelis gimnazijos mokinių maloniai bendrauja su suaugusiais ir tarpusavyje, yra pozityviai nusiteikę, drąsūs. • Kad daugumos mokinių vertybinės nuostatos ugdomos tinkamai, rodo mokinių atsakymai į šiuos 2023 m. administracijos atliktos apklausos teiginius: „Aš jaučiuosi saugiai visoje mokykloje: klasėje, koridoriuose, kieme, valgykloje, tualetuose“ (pritaria 85,4 proc.), „Bendraklasiai šaiposi iš tų, kurie stengiasi gerai mokytis“ (pritaria 17,1 proc.), „Gimnazijos administracija (direktorius, pavaduotojai) siekia, kad mokykloje būtų daugiau tvarkos“ (pritaria 72,2 proc.), „Jei prasižengiu mokykloje, su manimi elgiamasi sąžiningai ir teisingai“ (pritaria 55,6 proc.), „Pasitaiko, kad mokytojai ar treneriai mane skaudžiai įžeidžia, pašiepia“ (pritaria 15,6 proc.). • Mokyklos savininko informacijoje teigiama, kad gimnazija kryptingai ir sėkmingai vykdo <i>Olweus</i> patyčių prevencijos programą OPKUS, mokiniai pasižymi nepriekaištinga fizine sveikata (visi gimnazijos mokiniai priklauso pagrindinei fizinio ugdymo grupei). • Gimnazija organizuoja įvairius sporto renginius, į kuriuos kviečiamos ir kitos Panevėžio miesto mokyklos. • Mokiniai yra skatinami, apdovanojami edukacinėmis išvykomis ne tik už sportinius pasiekimus, bet ir už gerą elgesį, aktyvų pilietiškumą ir pan. <p>Vertintojai daro išvadą, kad gimnazija sudaro paveikias sąlygas mokinių asmenybės tapsmui, kryptingai formuojamos vertybinės nuostatos, sudaromos tinkamos sąlygos asmenybei atsiskleisti mokiniams dalyvaujant sportinėse veiklose, įvairiuose gimnazijos renginiuose, veiklose.</p>
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 2 lygis	<p>Mokinio pasiekimai ir pažanga vertinami patenkinamai, o sportinių pasiekimų ir pažangos rezultatai išskiriami kaip gerai vykdoma mokyklos veikla.</p> <p>Mokinio pasiekimai matomi, tačiau pažanga nėra visuminė ir nuolatinė visose ugdymo srityse. Pastaruoju metu gimnazija skiria didelį dėmesį mokinių asmeninės pažangos stebėjimui: asmeninė mokinių pažanga tinkamai aptariama 2 kartus per mokslo metus: po pirmojo pusmečio organizuojami nuotoliniai mokinio, tėvų, klasės vadovo ir mokytojų / trenerių pirmojo pusmečio asmeninės pažangos rezultatų ir numatomų antrojo pusmečio lūkesčių aptarimai. Antrojo pusmečio pabaigoje mokinių metinė asmeninė pažanga aptariama nuotoliniuose susitikimuose, dalyvaujant mokiniui, jo tėvams, klasės vadovui, mokytojams ir treneriams, pagalbos mokiniui specialistams, administracijos atstovams. Kiekvieno gimnazijos mokinio asmeninė mokymosi ir sportinio ugdymo pažanga fiksuojama individualiuose pasiekimų ir pažangos metiniuose aprašuose. Svarbu pabrėžti, kad šiuose aprašuose fiksuojami ir mokinių elgesio pokyčiai, dalyvavimo veiklose aktyvumas, keliami tolesnės pažangos tikslai. Per pokalbius su vertintojais</p>

visų bendruomenės narių atstovai labai teigiamai vertino pokalbių veiksmingumą mokinių asmenybės tapsmui ir pažangai. Gimnazija kas mėnesį vykdo lankomumo ir pažangumo rodiklių analizę, du kartus per mėnesį mokytojų mokomųjų laboratorijų užsiėmimuose analizuojami mokinių pažangumo ir lankomumo klausimai.

Gimnazija analizuoja ir aptaria mokinių diagnostinių testų, pusmečių, metų pasiekimų rezultatus. 2021–2022 m. m. mokinių metinis dalykų pasiekimų pažangumas – 99,2 proc., dalykų metinis pasiekimų vidurkis – 7,4 (2020–2021 m. m. dalykų metinis pasiekimų vidurkis buvo 6,9). Pagrindinį išsilavinimą įgijo ir pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus gavo 61 mokinys (100 proc.), vidurinį išsilavinimą įgijo ir brandos atestatus gavo 28 mokiniai (93,3 proc.).

Lyginant 2021–2022 m. m. ir 2022–2023 m. m. mokinių PUPP, VBE ir MBE rezultatus, pažanga pastebima tik kai kuriais aspektais:

- PUPP matematikos aukštesniojo lygio gimnazijos mokiniai nepasiekė nei vienais, nei kitais metais, tačiau 2022–2023 m. m. 16 proc. mokinių darbų įvertinti pagrindiniu lygiu (ankstesniais metais tokių darbų nebuvo), nuo 77 proc. iki 38 proc. sumažėjo mokinių, nepasiekusių patenkinamo lygio, dalis, tačiau 1 balu (nuo 5,8 iki 4,8) sumažėjo įvertinimo vidurkis;

- lietuvių k. ir literatūros PUPP pasiekimai 2022–2023 m. m. buvo prastesni nei 2021–2022 m. m. – nuo 51 iki 34 proc. sumažėjo mokinių, pasiekusių pagrindinį pasiekimų lygį, 14 proc. mokinių nepasiekė patenkinamo lygio (ankstesniais metais tokių nebuvo), tačiau 1,3 proc. pagerėjo įvertinimo vidurkis. Aukštesniu lygiu pasiekimų lygiu gimnazijos mokinių lietuvių k. ir literatūros darbai neįvertinti nei 2022, nei 2023 m. Atsižvelgiant į gimnazijos kontekstą ir įvertinus tai, kad daugumos priimamų mokinių lietuvių k. ir literatūros bei matematikos pažymių vidurkiai yra 5–6, apibendrinamojo vertinimo rezultatai nestebina, tačiau nerimą kelia tai, kad nemenka mokinių dalis nepatiria mokymosi sėkmės;

- VBE rezultatų kaita, lyginant skirtingais mokslo metais gautų balų vidurkius, nėra labai reikšminga – 2021–2022 m. m. balų vidurkis siekė 25,5, o 2023–2023 m. m. – 25,6. MBE 2022–2023 m. m. pažymių vidurkis – 4,7, o 2021–2022 m. m. – 5,4.

Vertintojai akcentuoja, kad PUPP, MBE ir VBE pasiekimų rezultatai iš esmės priklauso nuo mokinių mokymosi sėkmės ugdymo(si) proceso metu. Stebėtose pamokose mokinių individuali pažanga ir pasiekimai stebėti nesistemiškai, pripažinti tik dalyje pamokų. Šį vertinimą pagrindžia pamokos stebėjimo protokolų duomenys:

- pamokos aspekto „Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami“ įvertinimo vidurkis – 1,8, kaip stiprusis, šis pamokos aspektas išskirtas tik 2 (5,2 proc.) pamokose – IIIa kl. matematikos ir Ia kl. etikos. Šiose pamokose sudarytos galimybės kiekvienam mokiniui siekti pažangos, skatinta nebijoti klusti;

- pamokos aspekto „Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga“ įvertinimo vidurkis – 2,2. Išskirtinai gerai šis aspektas įvertintas IIIa kl. matematikos ir istorijos, IVa, IVb kl. lietuvių k. ir literatūros, Ib kl. geografijos, IIIa kl. anglų k. pamokose, baidarių-kanojų irklavimo treniruotėje. Šiose veiklose mokiniai grįžtamąją informaciją ir suasmenintą grįžtamąją ryšį gavo laiku, papildomi paaiškinimai netrikdė jų darbo.

	<p>Daugelyje stebėtų ugdymo veiklų mokinių pasiektų rezultatų aptarimas, apibendrinimas ir tolesnio mokymosi siekių planavimas buvo nepakankamai veiksmingi, mokinių skatinimas sugrįžti prie pamokos uždavinio nesistemiškas, nepaveikiai aptarti ir apibendrinti pasiekti rezultatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ įvertinimo vidurkis yra 1,8; kaip stiprusis, šis aspektas išskirtas tik vienoje veikloje (lengvosios atletikos treniruotėje); • aspekto „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ įvertinimo vidurkis – 1,7; kaip stiprusis, šis pamokos aspektas neišskirtas nė karto. <p>Mokinių pasiekimai šalies ir tarptautinėse varžybose išskirtiniai, šie pasiekimai pripažįstami ir skatinami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2022 m. pasaulio, Europos čempionatuose, žaidynėse ir tarptautiniuose turnyruose mokiniai 96 kartus užėmė I–XII vietas; Lietuvos čempionatuose, pirmenybėse mokiniai 228 kartus iškovojo I–III vietas; • 2023 m. iki išorinio vertinimo pasaulio, Europos čempionatuose, žaidynėse ir tarptautiniuose turnyruose mokiniai 18 kartų užėmė I–XII vietas; Lietuvos čempionatuose, pirmenybėse – 201 kartą iškovojo I–III vietas. <p>Sporto pasiekimų srityje stebimos meistriškumo pakopos, atsižvelgiant į rezultatus, formuojamos komandos. Du kartus per metus atliekamas <i>Eurofito</i> testavimas, įvertinamas mokinių fizinis pasirengimas. Atsižvelgiant į gautus rezultatus, koreguojamas darbas per sporto pamokas, stiprinamos silpniausios raumenų sritys, kad būtų pasiektas aukščiausias sporto rezultatas per varžybas, rungtynes.</p> <p>Vertintojų stebėtose treniruotėse nustatyta aukšta mokinių motyvacija, geri arba labai geri pasiekimai, pastebėta kiekvieno mokinio pažanga.</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad tinkamas pažangos stebėjimas treniruotėse, tikslingas suasmenintas grįžtamasis ryšys lemia labai gerus ir gerus sportinius pasiekimus, todėl tikėtina, kad veiksmingiau vykdant pažangos stebėjimą pamokose ir laiku teikiant pagalbą mokiniams, nedarantiems pažangos, gerėtų ir mokymosi pasiekimai.</p>
2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą, 3 lygis	<p>Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą yra tinkamas ir išskiriamas kaip gerai vykdoma mokyklos veikla. Gimnazija sėkmingai plėtoja pagalbą mokiniams planuojant karjerą, sudaro tinkamas sąlygas išnaudoti kitokio ugdymo(si) ir veiklos galimybes, projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokalbiai su gimnazijos mokiniais, karjeros ugdymo specialiste ir administracija patvirtino, kad įgyvendinant sporto programas mokiniams sudaromos sąlygos pažinti ir lavinti sportinius gabumus, jų asmeniniai sportiniai pasiekimai siejami su būsima karjera. Ugdymo įstaiga bendradarbiauja su tomis nacionalinėmis sporto federacijomis, kurių sporto šakų mokiniai mokosi gimnazijoje, palaiko ryšius su Lietuvos sveikatos universitetu, Šiaulių sporto gimnazija. Gimnazijos duomenimis, dauguma mokinių baigę mokslus renkasi profesionalų sportinį kelią (2023 metais baigę gimnaziją profesionalius kontraktus turėjo 32 proc. mokinių) ir studijas Lietuvos sveikatos universitete ar kitose aukštosiose mokyklose (2023 metais aukštosiose mokyklose toliau mokėsi 43 proc. mokinių).

	<ul style="list-style-type: none"> • Gimnazijos mokiniai mokomi susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie Lietuvos ir pasaulio kaitos tendencijas, mokymosi ir sportinės veiklos galimybes. Gimnazijoje nuolat vyksta susitikimai su žinomais Lietuvos sportininkais (vertinimo savaitę vyko susitikimas su olimpiečiu, profesionaliu slidininku M. Strolia; prieš savaitę gimnazijoje svečiavosi „7bet-Lietkabelio“ krepšininkai D. Sirvydis ir M. Varnas, komandos komunikacijos specialistas ir marketingo specialistė; spalio mėnesį lankėsi pasaulio ultratriatlono čempionas V. Urbonas ir t. t.). Susipažinti su profesinėmis galimybėmis vykstama į įvairias verslo ir viešąsias institucijas – šiais mokslo metais mokiniai lankėsi Panevėžio apygardos teisme, Lietuvos sporto universiteto ir Nacionalinio dvikryptės sportininkų karjeros centro organizuojamuose praktiniuose mokymuose, susitikime su KASTU.LT atstove, Panevėžio miesto savivaldybėje, UAB „Schmitz Cargobull Baltic“ ir kt. įstaigose. Per pokalbį su vertintojais mokiniai teigė, kad jie dalyvauja tyrimuose dėl profesinių polinkių, rengia karjeros planus, jiems labai svarbu siekti sportinių tikslų, bet taip pat jie supranta ir mokslo vertę. • Treniruotėse mokiniams lanksčiai rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, tinkamai mokoma projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, keltis tikslus, juos koreguoti ir atnaujinti. Vertintojų stebėtose treniruotėse aspektų „Mokiniam rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ ir „Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą“ įvertinimo vidurkiai – 3. Reikia pasidžiaugti, kad treniruotėse sporto pedagogai gerai įprasmina ugdymo veiklas, tinkamai kelia asmeninius tikslus, tačiau tų pačių veiklos aspektų vertinimo vidurkiai pamokose yra gerokai žemesni – atitinkamai 2,2 ir 2,3. <p>Vertintojai daro išvadą, kad gimnazijos mokiniai, dalyvaudami įvairiose sportinėse ir karjeros ugdymo veiklose, turi tinkamų galimybių pažinti savo gabumus ir polinkius, patirti įvairius gyvenimo įprasminimo būdus, tikslingai planuoti profesinę karjerą, tačiau pabrėžia, kad mokymosi įprasminimo būdus ir formas įvairių dalykų pamokose verta sustiprinti ir išplėtoti.</p>
2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius, 2 lygis	<p>Mokymo diferencijavimas, individualizavimas ir suasmeninimas, optimizuojant ugdymo(si) krūvį ir sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui siekti jo galimybes ir gebėjimus atitinkančių pasiekimų vertinamas patenkinamai ir yra vienas iš gimnazijos rizikos veiksnių.</p> <p>Gimnazijoje susitarta dėl paramos ir pagalbos teikimo mokiniams tvarkos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gimnazija suteikia apgyvendinimą ir visos dienos maitinimą mokiniams iš įvairių Lietuvos regionų, bendrabutyje sudarytos puikios sąlygos socialiniams įgūdžiams ugdyti(s), taip pat veikia namų ruošos centras, kuriame mokiniai gali atlikti namų darbus su bendrabučių auklėtojų, turinčių pedagoginį išsilavinimą, priežiūra ir pagalba. Per pokalbį su vertintojais mokiniai džiaugėsi, kad iš klasių auklėtojų pagalbos gali sulaukti visais klausimais (tiek ugdymo, tiek sporto), o gimnazijos administracijos 2023 m. vykdytos mokinių apklausos teiginiui „Jei turėsiu rūpestį ar problemą, rasiu, kas man patars ir padės mokykloje“ pritaria 62,3 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių. • Siekiant sudaryti geresnes mokymosi sąlygas, nuo 2023 m. m. I–II klasių mokiniai matematikos bei lietuvių k. ir literatūros pamokose mokomi ne didesnėmis kaip 15 mokinių grupėmis. Tikėtina, kad gimnazijos sprendimas skirstyti klases į mažesnes grupes pasiteisino:

pamokų protokolų analizė rodo, kad ugdomosiose veiklose, kuriose ugdoma iki 8 mokinių, bendras stebėtų pamokų įvertinimo vidurkis yra aukščiausias – 2,9, veiklose, kuriose dalyvavo nuo 9 iki 16 mokinių, bendras įvertinimo vidurkis – 2,2, o 17–24 mokiniai – 1,9.

- Mokiniams organizuojamos konsultacijos (vertintojų stebėtose konsultacijose buvo tinkamai tenkinti mokinių mokymosi poreikiai), įdiegtas stovyklose ir varžybose dalyvaujančių mokinių lankomumo žurnalas, pildomas užduočių lapas mokiniams, išvykstantiems į stovyklas ar varžybas ilgesniam nei 5 d. d. laikotarpiui, direktorė kalbasi su Mokinių tarybos nariais. Per pokalbį su vertintojais gimnazijos administracija džiaugėsi, kad įgyvendinant šias priemones mokinių lankomumas gerėja, o Gimnazijos tarybos tėvų atstovai teigė, kad išvykę į varžybas ar sporto stovyklas, konsultuotis su mokytoju mokiniai gali tiek kontaktiniu, tiek nuotoliniu būdu.

Bendru išorės vertintojų sutarimu, diferencijavimas, individualizavimas ir suasmeninimas pamokoje yra vienas iš gimnazijos rizikos veiksnių. Pokalbiai su gimnazijos administracija, mokytojais, tėvų atstovais ir mokiniais leidžia teigti, kad gimnazijos mokiniai turi labai didelį mokymosi ir sporto treniruočių krūvį: treniruotės ir varžybos vyksta ne tik darbo dienomis, bet ir savaitgaliais, kai kurie mokiniai nuolat dalyvauja sporto stovyklose bei varžybose ir dėl objektyvių priežasčių neturi galimybių mokytis nuotoliniu būdu; sporto infrastruktūros statinių trūkumas Panevėžio mieste lemia vėlyvą treniruočių laiką, todėl mokiniams treniruotės kartais baigiasi 22 val. Įvertinę gimnazijos kontekstą, vertintojai akcentuoja, kad tokiomis aplinkybėmis pagalba mokantis pamokose ir mokymosi krūvio optimizavimas skiriant namų darbus yra itin reikšmingi. Tikėtina, kad galimybė mokiniams pasirinkti ugdymo turinį (temas, užduotis, mokymosi ir vertinimo būdus), tikslingas mokinių skirstymas į grupes pamokose, į aktyvų sąmoningą mokymąsi įtraukiantis mokymas, mokytis ir išmokti padedantis vertinimas, konkretus grįžtamasis ryšys mokiniui, gebėjimas vertinimo informaciją panaudoti toliau mokantis, užduočių diferencijavimas ir suasmeninimas didintų mokymosi motyvaciją, pasitikėjimą savo jėgomis, leistų daugumai mokinių patirti mokymosi sėkmę ir pasiekti geresnių mokymosi rezultatų. Daugumoje (77,7 proc.) stebėtų pamokų visi mokiniai atliko tas pačias užduotis, naudojami tomis pačiomis mokymo(si) priemonėmis, organizuota visiems vienoda veikla, dirbta tuo pačiu tempu. Pamokose mokytojai fragmentiškai pripažįsta mokinių skirtybes ir į jas nesistemiškai atsižvelgia organizuodami mokymą(si), užduodami namų darbus, siekdami diferencijuoti ir suasmeninti mokymąsi, patenkinamai taikomi įvairūs mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdai.

- Stebėtose pamokose diferencijavimas, individualizavimas ir suasmeninimas taikyti nesistemiškai – aspekto „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ įvertinimo vidurkis – 2 (treniruočių įvertinimo vidurkis – 3,4); kaip tobulintinas, šis aspektas paminėtas 13 proc. stebėtų pamokų. Geras ir veiksmingas ugdymosi diferencijavimas fiksuotas 26,6 proc. pamokų (rusų k. Ia kl., istorijos IVa ir IVb kl., anglų k. Ib kl., matematikos IIIa kl., lietuvių k. ir literatūros IVa ir IVb kl., etikos Ia kl., geografijos Ib kl. pamokose).

- Išorinio vertinimo metu stebėtose pamokose pavieniais atvejais fiksuotas įvairūs mokinių pergrupavimas pagal mokymosi poreikius,

	<p>vertinimo ir įsivertinimo duomenys nepakankamai panaudoti tikslingai siekti tolimesnės mokinių pažangos, kelti individualius tikslus, per mažai dėmesio skirta gabių mokinių ugdymui. Pamokos aspekto „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ pamokų įvertinimo vidurkis – 2,2 (treniruočių – 3,4). Veiksmingos ir lanksčios sąlygos ugdytis pagal savo gebėjimus, patirti mokymosi sėkmę sudarytos 36,6 proc. pamokų: rusų k. Ia kl., istorijos IVa, IVb kl., anglų k. Ib, IIa, IIIb kl., matematikos IIIa kl., lietuvių k. ir literatūros IVa, IVb kl., etikos Ia kl., geografijos Ib kl., biologijos Ib kl., tikybos IIa kl. pamokose.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Išorinio vertinimo metu daugelyje stebėtų treniruočių fiksuota paveiki ir veiksminga mokytojo pagalba besimokantiems mokiniams: 75 proc. stebėtų treniruočių (ir tik 35,7 proc. stebėtų pamokų) treneriai pripažino mokinių skirtybes, į kurias atsižvelgė organizuodami ugdymąsi, siekė suasmeninti mokymąsi. Pamokos aspekto „Teikiami papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos“ treniruočių įvertinimo vidurkis – 3 (pamokų įvertinimo vidurkis – 2,3). Pabrėžtina, kad imtynių, dziudo, lengvosios atletikos treniruotėse mokiniai grįžtamąją informaciją gavo tinkamu laiku, informatyviai, gerai dozuotą, aiškiai suvokė, ko iš jų tikimasi. Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad pamokose mokytojai nesistemiškai pastebi ir nepakankamai tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus bei talentus. Tik 30 proc. pamokų daugeliui mokinių teikta informatyvi ir dozuota grįžtamoji informacija apie mokymąsi, ir 22,3 proc. stebėtų pamokų mokiniai sulaukė pagalbos įsivertindami ar vertindami grupės darbą. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad gimnazijoje analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, fiksuojama individuali pažanga, tačiau stebėtose pamokose nepakankamai atsižvelgta į mokinių ugdymosi poreikius diferencijuojant, individualizuojant ir suasmeninant mokymą(si), parenkant tinkamus pastoliavimo būdus: tai leistų optimizuoti mokinių mokymosi krūvį ir siekti individualios pažangos.</p>
<p>2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės, 2 lygis</p>	<p>Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės vertinami patenkinamai ir išskiriami kaip reikšmingiausias rizikos veiksnys.</p> <p>Svarbiausias susitarimas – dėl gimnazijos tapimo, mobilizuojančio bendruomenės energiją ir vienijančio veiklai; būtent šio mokyklai aktualaus ateities vaizdinio sukūrimas turėtų būti fiksuotas ugdymo įstaigos vizijoje. Gimnazijos vizijoje („<...> nuolat besimokanti bendruomenė, auginanti brandžias, veiklias, save realizuojančias asmenybes, gebančias siekti aukščiausių asmeninių rezultatų“) konstatuotas nuolatinis bendruomenės tobulėjimas, derantis su įtraukiojo ugdymo nuostatomis, akcentuotas šiuolaikiniam ugdymui aktualus asmenybės brandos tapimo ir savirealizacijos siekis, tačiau neišryškintas ugdymo įstaigos savitumas (sportinis ugdymas), per menkas dėmesys skirtas asmenybės socialumo mokantis ir sportuojant (komandinės sporto šakos) raiškai (vizijoje kalbama tik apie aukščiausius asmeninius rezultatus).</p> <p>STA duomenimis, neigiamą poveikį gimnazijos pažangos siekiui ir veiklos tvarumui daro ugdymo įstaigos vadovių tarpusavio, taip pat vadovių ir mokytojų požiūrių skirtumai. Tyrimo išvadose konstatuota:</p>

- mokyklos vadovės tik iš dalies sutaria, kokią mokytojų veiklą reikėtų stiprinti 2–3 metų laikotarpiu;

- mokyklos vadovių nuomonė apie gimnazijos veiklos tobulinimo kryptis sutampa tik iš dalies – vadovės nurodo, kad ateityje bus tobulinama pamokų, kitų veiklų stebėseną, orientuota į mokytojo meistriškumo augimą, apie kurios poveikumą mokinių mokymo procesui pedagogai atsiliepė gana kritiškai. Tyrėjai daro prielaidą, kad „klasės lygmens ugdymo kokybės priemonių gausa ir gana skirtingos vadovų nuomonės apie svarbiausius mokyklos siekius gerinant mokymąsi klasėje galimai suponuoja nenuoseklų ir paviršutinį jų įgyvendinimą, strateginio kryptingumo ir nuoseklumo keičiant mokinių mokymą(si) stygių“;

- vertindami priemonių poveikį mokinių pasiekimams, gimnazijos vadovės ir mokytojai žemiausius įverčius skyrė mokyklos veiklos įsivertinimo ir kitų duomenų panaudojimui, ugdymo proceso (pamokų, renginių) stebėjimui ir aptarimui su mokyklos vadovais.

Tyrimo duomenis dėl neigiamo pedagogų bendruomenės nuomonių dispersijos poveikio gimnazijos tobulinimo kryptingumui ir nuoseklumui patvirtina vertintojų pokalbiai su gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupe, mokytojais ir įsivertinimo grupės atliktų tyrimų analizė bei išvados. Akivaizdu, kad gimnazijos pedagogų bendruomenės nuostatos dėl veiklos kokybės įsivertinimo tikslingumo ir prasmės dar nėra susiformavusios, o veiklos kokybės įsivertinimas nėra pakankamai veiksmingas gimnazijos pažangai (žr. konteksto aprašą).

Vertintojai pastebi, kad valdant šį rizikos veiksnių nemenkas iššūkis tenka gana jaunai (visa lyderių komanda kartu dirba mažiau nei metus) vadovių komandai. Mokyklos direktorė ir pavaduotojos ugdymui per gana trumpą laiką parengė svarbius su ugdymo(si) kokybės pokyčiais susijusius dokumentus (parengtas pagalbos teikimo mokiniui tvarkos aprašas; atnaujintas mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos aprašas; atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo veiksmų ir priemonių plane fiksuoti mokytojų susitarimai dėl strateginių veikimo kryptių įgyvendinant atnaujintą ugdymosi turinį; įdiegtas stovyklose ir varžybose dalyvaujančių mokinių lankomumo žurnalas ir kt.), įgyvendino svarbias veiklas (atnaujinti susitarimai dėl konsultacijų teikimo organizavimo ir stebėtas jų poveikis mokinio pasiekimams ir pažangai; atlikti mokinių matematikos ir lietuvių k. pasiekimų diagnostiniai vertinimai; susitarimams dėl ugdymo kokybės stiprinti naujai suburta Metodinė taryba; inicijuoti mokinių, pasiekusių aukštus sporto rezultatus, apdovanojimai ir kt.), pagerino ugdymo(si) sąlygas (pertvarkytas gimnazijos tinklo diegimo ir priežiūros organizavimas; atnaujintas sporto šakų veiklai reikalingas inventorių; įsigyta modernios mokymo(si) įrangos ir priemonių; pagerintos gimnazijos mokinių, gyvenančių bendrabutyje, sąlygos ir kt.).

Svarbu atkreipti gimnazijos dėmesį į tai, kad susitarimų fiksavimas dokumentuose ugdymo(si) kokybės pokyčių savaime neužtikrina – būtina šiuos susitarimus įgyvendinti kasdienėje veikloje ir atlikti jų poveikio vertinimo stebėseną.

Gimnazijos personalo politika vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus. Šiuo metu gimnazijai darbuotojų nestinga, direktorės iniciatyva atsisakyta neefektyvių pareigybių. Materialiniai mokyklos ištekliai naudojami lanksčiai, jų pakanka būtiniausiems ugdymo(si) poreikiams tenkinti. Papildomų lėšų pritraukiama dalyvaujant projektuose, nuomojant

	<p>patalpas, bendradarbiaujant su nacionalinėmis sporto federacijomis (federacijos finansiškai prisideda prie mokinių dalyvavimo varžybose, mokomosiose treniruočių stovyklose, vykdant atranką į Europos ar pasaulio čempionatus ir kt.).</p> <p>Teigiamai vertindami mokyklos vadovių įsipareigojimą gimnazijai, vertintojai akcentuoja, kad bendruomenės telkimas susitarimams dėl ugdymo(si) kokybės ir mokyklos tobulinimo turi tapti mokyklos lyderių prerogatyva, o rizikų valdymas – vadybine veikla, skirta nustatyti, išmatuoti, minimizuoti ar panaikinti rizikas.</p>
3.1. Ugdymo(si) planavimas, 2 lygis	<p>Ugdymo(si) planavimas – vidutiniškas.</p> <p>Mokytojai domisi švietimo aktualijomis ir seka naujoves. Gimnazija įgyvendina tarptautiškumo ugdymo strategiją, kurios tikslas – atliepti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikius, plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant įgyvendinti gimnazijos plėtros ir darbuotojų profesinio tobulėjimo uždavinius. 2022–2023 m. m. į kvalifikacijos tobulinimo ir darbo stebėjimo vizitus išvyko 20 pedagoginių darbuotojų ir 15 mokinių. 2022 m. gimnazijos mokytojai, treneriai ir pagalbos specialistai pedagogines kompetencijas vidutiniškai tobulino 8,3 kvalifikacijos tobulinimo dienas; 8 mokytojai 50 dienų (vidutiniškai 400 val.) kvalifikaciją tobulino užsienyje (Ispanijoje, Prancūzijoje, Portugalijoje, Lenkijoje); vyko 12 teminių mokytojų / trenerių mokymosi laboratorijų ir kt. Gimnazijos dėmesys mokytojų meistriškumo augimui akivaizdus, tačiau abejotinas mokytojų siekis kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytas žinias ir gebėjimus taikyti praktiškai, t. y. taip, kad jie taptų didaktiniais sprendimais pamokoje. Ši vertintojų įžvalga grįsta stebėtų veiklų įvertinimu: daugiau nei pusėje stebėtų pamokų / treniruočių (55,6 proc.) dominavo tiesioginis mokymas, 25 stebėtose ugdymo veiklose vyravo mokymo paradigma, 15 (33,3 proc.) – bandyta dirbti šiuolaikiškai ir tik 4 veiklose (8,9 proc.) mokytojai dirbo šiuolaikiškai. Sėkmingiausiai mokymosi paradigma taikyta IIIa kl. matematikos, Ib kl. anglų k. pamokose, dziudo treniruotėje. Tai, kad į mokymąsi orientuotose pamokose sudarytos paveikiausios sąlygos savivaldžiai mokytis, tikslingai siekti pažangos, rodo bendras ugdymo kokybės įvertinimas – šiuolaikinių pamokų kokybės įvertinimo vidurkis – 3,2, bandymo dirbti šiuolaikiškai – 2,6, tradicinių pamokų – 2.</p> <p>Gimnazijos ugdymo planas sudarytas dvejiems metams ir parengtas orientuojantis į ugdymo įstaigos specifiką, mokinių ugdymo(si) poreikių tenkinimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atsižvelgiant į bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą valandų skaičių ir higienos normą, formuojamas pagrindinio ugdymo kartu su sporto ugdymu turinys, mažinamas kai kurių bendrojo ugdymo dalykų mokymui(si) skirtų savaitinių pamokų skaičius, skiriama daugiau valandų sportiniam ugdymui (kiekvienai pasirinktai sporto šakai – 10 val., sporto ir sveikatos pažinimo dalykams mokytis numatyta po 1 val.); • į mokomuosius dalykus ir kitas gimnazijos veiklas tinkamai integruojamos prevencinės ir kitos programos; • siekdama stiprinti mokymosi motyvą, gerinti mokinių pažangumą, gimnazija ieško sprendimų konstruktyviam ugdymui(si) realizuoti, pavyzdžiui, trečiadieniais pagrindinis dėmesys skiriamas mokymo(si) procesui (pamokų laiku neorganizuojamos treniruotės); atsižvelgiant į tai, kad daugiau nei pusė mokinių penktadieniais išvyksta į savo namus kitose vietovėse, šią dieną organizuojama mažiau pamokų.

Atsižvelgiant į užimtumą, dalyvavimą varžybose, stovyklose, mokiniams sudaromos sąlygos mokytis nuotoliniu būdu, atsiskaityti individualiai ar su kita klase / grupe.

Ugdymo(si) veiklų tvarkaraščiai nepakankamai dera tarpusavyje ir sudaro nepakankamas sąlygas, užtikrinančias mokymo(si) poreikių tenkinimą:

- pamokos (net tos, kurios reikalauja intensyvios protinės veiklos, pvz.: matematikos, kalbų, istorijos) kartais vyksta vėlai, pavakaryje (baigiasi 16.45 val.), kai mokiniai būna pavargę. Per pokalbį su vertintojais mokiniai teigė, jog tokia situacija susiklostė todėl, kad kai kurių dalykų mokytojai turi didelį darbo krūvį, kai kurie jų dirba ir kitose mokyklose. Be to, mokiniai nurodė, kad dėl didelio užimtumo beveik neturi laisvalaikio, ne visada gali dalyvauti gimnazijos organizuojamuose renginiuose;

- pavieniais atvejais pamokų ir treniruočių laikas dubliuojamas ir mokiniui tenka rinktis – eiti į pamoką ar treniruotę.

Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus ir pamokų planavimo korteles, paaiškėjo, kad mokytojai nepakankamai apgalvoja mokiniams aktualius, į kompetencijų ugdymą orientuotus tikslus:

- pamokos aspekto „Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą“ įvertinimo vidurkis – 2,4; kaip stiprusis, šis pamokos aspektas įvardytas tik 2 (5,3 proc.) stebėtose pamokose, kaip tobulintinas – 14 (36,8 proc.) pamokų. Išskirtinai gerai į mokinių mokymosi poreikius atsižvelgta keliant ugdymo(si) tikslą III kl. matematikos pamokoje, kurioje buvo sudarytos galimybės mokiniams rinktis uždavinių kieki ir sudėtingumą;

- pamokų planavimo kortelėse mokytojai fiksavo, kad planuoja ugdyti įvairias kompetencijas, tačiau daugiau ar mažiau paveikiai ugdytos tik pažinimo (dalyko žinių ir gebėjimų sandas) ir komunikavimo (pranešimo kūrimo sandas) kompetencijos. Tai pasakytina ir apie klases, kuriose įgyvendinamas atnaujintas ugdymo turinys;

- pamokos uždaviniuose dažniausiai nenumatytas konkretus ir pamatuojamas išmokimas (žr. 3.5 rodiklio aprašą), pamokos aspekto „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ įvertinimo vidurkis – 1,9; kaip stiprusis, šis aspektas išskirtas 8 (21,1 proc.) stebėtose pamokose. Labai gerai veikia šiuo aspektu įvertinta IIIa kl. matematikos, IVa, IVb kl. lietuvių k. ir literatūros, Ib kl. geografijos pamokose, baidarių-kanojų irklavimo treniruotėje. Šiose pamokose ir treniruotėse taikytas suasmenintas mokymasis, mokiniai gebėjo išsikelti individualius mokymosi tikslus, tikslingos užduotys užtikrino visų mokinių įsitraukimą į mokymosi veiklas.

Pamokos planavimo tobulinimo poreikį rodo ir tas faktas, kad tik 10 pamokų (26,3 proc.) šis aspektas išskirtas kaip stiprusis.

Gimnazija yra priėmusi susitarimų dėl ugdymo(si) planavimo, tačiau planų poveikis neanalizuojamas:

- gimnazijos dokumentuose (ugdymo, strateginiame, metų veiklos planuose) teigiama, kad mokykla yra susitarusi stiprinti suasmenintą, diferencijuotą mokymą(si), analizuoja mokinių pasiekimus ir bendrąsias kompetencijas, teikia mokymosi pagalbą, tačiau vertintojai pastebi, kad mokinių mokymosi lūkesčių planavimas menkai siejamas su pasiekimų ir individualios mokinio pažangos duomenimis – išanalizuotuose mokyklos dokumentuose nėra esminio kokybiškos vadybos elemento – kiekybinių ir kokybinių duomenų bazės. Vertintojai pastebi, kad nepakankamai

	<p>duomenimis grįsta ugdymo proceso vadyba nesudaro sąlygų veiksmingai planuoti ugdymo proceso kokybę;</p> <ul style="list-style-type: none"> dalykų ilgalaikiai planai parengiami laikantis nustatytos formos ir ugdymo trukmės, suderinti metodinėje grupėje, skelbiami saugykloje <i>Microsoft 365 „OneDrive“</i>, dalykų planuose susitarta dėl integruojamų programų, tačiau planuose mokytojai ir treneriai neįvertina klasės / grupės mokinių individualių pasiekimų lygmens ir mokinių ugdymosi galimybių pasiekti ilgalaikius (mokslo metų) ugdymosi tikslus, nėra požymių, kad planai būtų koreguojami, atsižvelgiant į individualią mokinių pažangą. <p>Mokyklos dokumentų analizė ir išorinio vertinimo metu surinkti duomenys leidžia teigti, kad planuodama ugdymą(si) gimnazija nesistemiškai atsižvelgia į mokinių asmeninę patirtį, poreikius ir mokymosi rezultatus.</p>
<p>3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas, 2 lygis</p>	<p>Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas gimnazijoje – vidutiniški.</p> <p>Mokymosi lūkesčiai pamokose nėra aukšti, mokiniams trūksta mokymosi iššūkių. Mokytojų parengtos ar parinktos užduotys ir medžiaga tik iš dalies skatino mokinių smalsumą ir dėmesį, įtraukė mokinius į aktyvų mokymąsi, sudarė sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą.</p> <ul style="list-style-type: none"> Stebėtose pamokose mokytojai retai leido pasirinkti mokymosi būdą, formą, tik pavienėse pamokose klausė, kokie yra pačių mokinių asmeniniai mokymosi tikslai ir lūkesčiai. Daugelyje stebėtų pamokų mokiniai gana atsakingai dirbo nuo pamokos pradžios iki pabaigos ir iš esmės atliko tai, ko iš jų buvo tikimasi, tačiau mokymosi džiaugsmo nerodė. Pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ pamokų įvertinimo vidurkis – 2,5. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad beveik visose pamokose uždavinį suformulavo ir paskelbė mokytojas, mokinių dalyvavimas formuluojant mokymosi uždavinius ir lūkesčius – nepriimtinas. Galimybę išsakyti asmeninius mokymosi tikslus ir lūkesčius vertintojai fiksavo tik vienoje stebėtoje pamokoje: anglų k. 8a klasėje, o galimybę rinktis mokymosi būdą, formą mokiniai turėjo 5 veiklose (11,1 proc.): imtynių treniruotėje, anglų k. Ia kl., rusų k. Ia kl., geografijos 8a kl., matematikos IIIb kl. (A kursas). Per pokalbį su vertintojais gimnazijos mokiniai patvirtino, kad pamokose mokytojai bando sudominti pasakojimu, kartais vyksta diskusijos, kai kuriose pamokose mokytojai mažiau duoda rašyti, daugiau klausyti, tačiau teigė, kad pamokose mokytojas pats nustato, kaip dirbti, kitų veiklų, skatinančių dėmesį ir aktyvų įsitraukimą, nenurodė. Mokytojų lūkesčiai, susiję su atskirų mokinių ar visos klasės išmokimu, akivaizdūs pamokos uždaviniuose. Iš mokymosi uždavinių formuluočių darytina išvada, kad mokymas dažnai orientuojamas į faktų, gebėjimų perteikimą, o mokymasis – į jų įsiminimą. Siekis ugdyti aukštesniuosisi mąstymo gebėjimus, sietinas su analize, sinteze, įvertinimu, keltas 20 proc. pamokų uždavinių. Pamokos uždaviniai retai buvo aptarti, paaiškinti ar suasmeninti. Nors 2023 m. gimnazijos administracijos vykdytos mokinių apklausos duomenys rodo, kad su teiginiu „Mokytojai tiki, kad kiekvienas iš mūsų gali padaryti pažangą mokantis jo dalyko“ sutinka 63,9 proc. mokinių, tačiau vertintojų stebėtose pamokose fiksuota atvejų, kai mokytojai demonstravo itin žemus mokymosi lūkesčius, t. y. formuluodami pamokos uždavinius,

	<p>patenkinamam pasiekimų lygiui pasiekti nustatė tik vieno išspręsto uždavinio ar atliktos užduoties ribą. Tokiose pamokose mokytojų nuostatos ir palaikymas prastai padėjo formuoti aukšties mokinių siekiams ir savigarbai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokinių sportiniais pasiekimais gimnazijoje didžiuojamasi, mokyklos erdvėse eksponuojamos sportininkų laimėtos taurės, ženkleliai ir kiti prizai. Gimnazijos interneto svetainėje nuolat džiaugiamasi mokinių sportiniais laimėjimais, viešinami įvairių vykusių varžybų rezultatai, nuotraukos. Per pokalbį su vertintojais gimnazijos mokiniai negalėjo įvardyti svarbiausių sportinių pasiekimų, teigdami, kad jų yra daug ir įvairių, tačiau teigė, kad gimnazijoje laimėjimai yra pastebimi, viešinami. Mokiniai per pokalbį minėjo, kad gerai besimokantiems mokiniams organizuojamos ekskursijos, gimnazijos dokumentuose minimi ir kiti skatinimo būdai: gimnazijos mokslo pirmūnų pagerbimas, padariusių didžiausią pažangą moksle, „9–10-tukų puokštės“ nugalėtojų apdovanojimai, „Geriausieji besielgiančių, besimokančių pagal savo galimybes“ mokinių apdovanojimai, rudens ir pavasario sporto olimpiadų nugalėtojų pagerbimas, geriausių metų sportininkų apdovanojimai, dalykų olimpiadų nugalėtojų apdovanojimai ir kt. Pamokose mokiniai skatinami pagyrimais, padaršinimais, mokytojai supratingai reaguoja į mokinių klaidas (žr. 3.5 rodiklio aprašymą). <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad sportinio ugdymo(si) pasiekimų lūkesčiai yra aiškūs ir konkretūs, jų skatinimas tinkamas, o mokymo(si) lūkesčiams stinga ambicijų ir paveikaus skatinimo.</p>
3.3. Ugdymo(si) organizavimas, 2 lygis	<p>Ugdymo(si) organizavimas – patenkinamas.</p> <p>Apibendrinus stebėtų pamokų protokolus, paaiškėjo, kad tik 13 pamokų (34,2 proc.) ugdymo(si) organizavimas išskirtas kaip stiprusis aspektas. Stebėtose pamokose gimnazijos mokiniams retai buvo sudarytos galimybės patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis, mokytis savivaldžiai, menkai skatintas probleminis mąstymas ir pasitikėjimas savimi. Šį teiginį pagrindžia mokymo(si) organizavimo aspektų įvertinimas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamokos aspektas „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ kaip stiprusis įvardytas 4 (7,9 proc.) stebėtose veiklose. Išskirtinai gerai šis aspektas įvertintas IVa, IVb kl. lietuvių k. ir literatūros, IIIa kl. matematikos, IIa kl. anglų k. pamokose, dziudo ir imtynių treniruotėse. Šiose veiklose mokytojai ir treneriai teikė pagalbą silpnesniesiems, keliami tikslai kūrė iššūkius, motyvavo, atsižvelgta į mokinių asmeninę patirtį, mokiniai skatinti įsivertinti ir reflektuoti, dalis mokinių gebėjo bendradarbiauti kūrybos procese. • Aspektas „Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ kaip stiprusis išskirtas 14 (36,8 proc.) stebėtų ugdymo veiklų, kuriose mokant remtasi mokinių gyvenimo patirtimi, mokomoji medžiaga sieta su sporto tematika ar kitomis mokiniams aktualiomis temomis. Tokia mokymo(si) praktika labiausiai išsiskyrė IVa, IVb kl. lietuvių k. ir literatūros, Ia kl. etikos pamokos, dziudo ir imtynių treniruotės. Šiose pamokose ir treniruotėse turimos žinios sietos su naujomis, atsižvelgta į mokinių asmeninę patirtį, pateikiami pavyzdžiai sieti su mokytojo praktika.

- Aspektas „Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi“ kaip stiprusis nurodytas 7 (18,4 proc.) stebėtose ugdymo(si) veiklose. Sėkmingiausiai mokymas ir mokymasis derintas, suasmenintas mokymas organizuotas džiudo ir imtynių treniruotėse.

Mokinių gebėjimas išsikelti mokymosi tikslus, atsakomybės už savo mokymąsi ugdymas, aktyvumo išlaikymas pozityviai įvertintas 3 (7,9 proc.) veiklose. Kaip tobulintinas, šis aspektas išskirtas 10 (26,3 proc.) pamokų, kuriose nesudarytos sąlygos mokiniams prisiimti atsakomybės už savo mokymąsi, išsikelti ugdymosi tikslus ar uždavinius. Daugelyje pamokų neišnaudotos galimybės kiekvienam mokiniui patirti įvairius mokymo(si) būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose, mokymąsi vadovaujant mokytojams derinti su savivaldžiu mokymusi. Tokią situaciją lėmė mokytojų pasirinkta poveikio paradigma: dauguma stebėtų pamokų (55,6 proc.) organizuotos tradiciniu būdu – ugdymo(si) procese dominavo mokytojas, o mokiniui teko pasyvaus informacijos priėmėjo ir nurodymų vykdytojo vaidmuo. Nors pamokose remtasi mokinių turimomis žiniomis, naujai mokomi dalykai sieti su anksčiau išmoktais, tačiau retai sudarytos galimybės patiems mokiniams susirasti reikiamą informaciją, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, apmąščius patirtį suvokti veiksmingo mokymosi kluvinus.

2023 m. administracijos apklausoje dalis arba dauguma mokinių pritarė teiginiams, susijusiems su mokymo(si) organizavimo kokybės rodikliais (pvz.: „Daugelio mūsų mokytojų pamokos yra įdomios“ (pritarė 45,4 proc. mokinių), „Daugelis mokytojų stengiasi, kad klasė suprastų ir išmoktų pamoką“ (pritarė 65,4 proc.), „Mūsų mokyklos mokytojai gerai parengia kontroliniams darbams, egzaminams“ (pritarė 41,5 proc.), tačiau apibendrinus stebėtų pamokų protokolus, nustatyta, kad pamokos aspektas „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ kaip stiprusis išskirtas tik 5,3 proc., kaip tobulintinas – net 36,8 proc. stebėtų pamokų.

Verta pastebėti, kad organizuojant mokymą(si) itin svarbu orientuotis į kompetencijomis grįstą ugdymą. Vizito metu vertintojams neteko stebėti veiklų, kuriose būtų paveikiai ugdomas kritinis mąstymas, mokyta įgytas žinias pritaikyti įvairiuose kontekstuose, tik 5 pamokose skatinta spręsti problemas (žr. 3.4 rodiklio aprašą).

Stebėtose pamokose turimos mokymo(si) priemonės dažniausiai naudotos tikslingai, atitiko mokinių amžių, patirtį ir dalyko turinį. Daugeliu atvejų informacinės technologijos naudotos tradiciškai – mokymo(si) medžiagai pateikti, informacijai vizualizuoti, pamokos temai ir uždaviniui skelbti.

Vertintojai pabrėžia, kad atsižvelgiant į mokyklos veiklos specifiką, gimnazijai labai svarbu stiprinti savivaldaus mokymosi gebėjimus, grindžiamus mokinio iniciatyvumo mokymo(si) procese skatinimu. Išmokęs veikti savivaldžiai (išsikelti mokymosi tikslus, planuoti laiką, pasirinkti mokymosi šaltinius, priemones, veiklą ir kt.), mokinys ugdysis atsakomybę už pasiekimų rezultatus, įgis pasitikėjimo savo jėgomis, gebės siekti mokymosi pažangos ir būdamas ne mokykloje.

Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia pagrįstai teigti, kad siekiant ugdymo(si) organizavimo kokybės, būtina stiprinti mokytojų reiklumą sau, taip pat mokymo organizavimo kompetencijas, pereiti nuo mokymo prie vadovavimo kiekvieno mokinio mokymuisi. Remiantis

	<p>šiuolaikine mokymosi paradigma, būtų geriau ugdomos kompetencijos, stiprėtų savivaldaus mokymosi gebėjimai, mokymosi motyvacija, gerėtų asmeninė mokinių pažanga ir gimnazijos pasiekimai.</p>
<p>3.4. Mokymasis, 2 lygis</p>	<p>Mokymasis gimnazijoje vertinamas patenkinamai.</p> <p>Pamokose mokiniai nesistemiškai skatinami sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais, kuriant prasmingus ryšius, vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus ir veiklos būdus, nesistemiškai grįžtama prie jau išmoktų dalykų.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad aspekto „Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ įvertinimo vidurkis pamokose yra 2,3 (treniruotėse – 3,3). Aukščiausiai šis aspektas įvertintas dorinio ugdymo (vidurkis – 3,5), visuomeninio ugdymo (vidurkis – 2,5), ir užsienio kalbų (vidurkis – 2,5) pamokose. Kad per mažas ugdymo turinio aktualizavimas neskatina mokinių susidomėjimo ir mokymosi motyvacijos, patvirtina ir gimnazijos administracijos 2023 m. vykdytos mokinių apklausos duomenys: su teiginiu „Man patinka ir įdomu mokytis“ sutinka tik 48,3 proc. mokinių. • Dalyje pamokų (40 proc.) mokiniai mokytis suvokti, patikrinti savo supratimą tiriant ar sprendžiant problemas: aspekto „Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi“ įvertinimo vidurkis pamokose yra 2,5 (treniruotėse – 3,4); kaip stiprusis, šis aspektas paminėtas 5 stebėtose pamokose: lietuvių k. ir literatūros Ia kl., IVa, IVb kl., anglų k. IVa, IVb kl., istorijos IVa, IVb kl., biologijos IIIa kl. Geriausiai šis aspektas įvertintas dorinio ugdymo (vidurkis – 3) ir užsienio kalbų (vidurkis – 2,5) pamokose. Šiose pamokose sudarytos potencialios sąlygos mokiniams modeliuoti problemų sprendimus, ugdytis realiam gyvenimui aktualius mąstymo ir praktinės veiklos gebėjimus, dalykines ir asmenines kompetencijas. <p>Vertintojai atkreipia dėmesį į tai, kad daugelyje pamokų sudarytos nepakankamos sąlygos aktyviai savivaldžiai mokytis, ugdytis mokėjimo mokytis ir komunikavimo kompetencijas. 55,6 proc. tradicinės (mokymo) paradigmos pamokų dominavo mokytojas, taikyti tradiciniai ugdymo metodai, sudarytos neišskirtinės sąlygos mokinių savistabai ir savivaldžiam mokymuisi. Stebėtose pamokose mokiniai dažniausiai dirbo individualiai ir (ar) neišskirtinai bendraudami, retai – tinkamai bendradarbiaudami su draugais. Mokinių pergrupavimo mokytis poromis ar grupėmis strategijos taikytos retai. Pamokos aspekto „Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi“ įvertinimo vidurkis – 2,2 (treniruotėse – 2,9); kaip paveikus, šis aspektas fiksuotas tik 5 stebėtose pamokose (rusų k. Ia kl., matematikos IIIa kl., anglų k. Ib kl., IIIb kl., tikybos IIa kl. pamokose).</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad ugdymo kokybei daugiausia įtakos darė mokytojo atvirumas naujovėms, kūrybingumas, tikslingas dialogas mokant(is), skatinęs mokinių atsakingą mokymąsi, kompetencijų ugdymąsi. Pamokose grupių darbo organizavimo strategijos ir metodai taikyti nesistemiškai, o gimnazijos mokinių mokymasis tiesiogiai priklauso nuo pamokos veiklos organizavimo kokybės, t. y. nuo to, kaip mokytojas, orientuodamasis į mokinių įvairovę, sudaro sąlygas sėkmingam mokymuisi pasireikšti.</p>
<p>3.5. (Iš)vertinimas ugdymui, 2 lygis</p>	<p>(Iš)vertinimas ugdymui – vidutiniškas.</p>

Pedagogų bendruomenės susitarimai dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo reglamentuoti Mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos apraše (patvirtintas 2023 m.). Dokumente detaliai ir tinkamai aptarta pasiekimų ir pažangos fiksavimo, vertinimo tvarka mokymosi etapo, pusmečio, metų pabaigoje (žr. 1.2 rodiklio aprašą), tačiau neaptartas pasiekimų ir pažangos vertinimas pamokoje / treniruotėje. Vertintojai pastebi, kad kasdienės kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų stebėjimas yra svarbiausias mokymo(si) kokybės pokyčių rodiklis, o remiantis (įsi)vertinimo duomenimis, galima nedelsiant veiksmingai koreguoti ugdymą(si), įveikiant atsiradusias mokymosi spragas ir įgalinant tikslingai siekti asmeninės pažangos.

Vertinimo ugdant kokybę stebėtose veiklose veikė mokymosi uždaviniuose fiksuoti pasiekimų lūkesčiai: aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ įvertinimo vidurkis – 2. Aiškūs (įsi)vertinimo kriterijai pateikti Ib kl. geografijos, IIIb, IVb, Ib kl. anglų k. pamokose. Kitose pamokose (79 proc.) (įsi)vertinimo kriterijai nepateikti (10,5 proc. pamokų), neaptarti su mokiniais (55,2 proc. pamokų) arba orientuoti į atliktų veiklų kiekybę (nurodant, kiek uždavinių reikia išspręsti, kiek pratimų atlikti ir pan.), o ne į išmokimo kokybę, numatant, kokius gebėjimus mokiniai turėtų įgyti (73,7 proc. pamokų). Diagnostinio vertinimo kriterijų aiškumo stygių rodo ir 2023 m. gimnazijos administracijos vykdyta mokinių apklausa – teiginiui „Man yra aišku, už ką mokytojai rašo gerą ar blogą pažymį“ pritaria tik 53,7 proc. mokinių. Nepakankamai aiškūs (įsi)vertinimo kriterijai sudarė sunkumų pamokoje stebėti mokinių mokymąsi, teikti tikslingą grįžtamąjį ryšį. Stebėtų pamokų aspekto „Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos“ įvertinimo vidurkis – 2 (treniruočių – 3). Tarpinis išmokimo apibendrinimas organizuotas IIa kl. tikybos pamokoje, pozityviai į klaidas reaguota, mokinių gebėjimai tinkamai įsivertinti ir reflektuoti imtynių treniruotėje, veiksmingas pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys teiktas lengvosios atletikos treniruotėje.

Daugelyje stebėtų pamokų mokinių klaidos taisytos, bet nesiaiškintos, remiantis jomis neteiktas informatyvus, asmeninės pažangos siekiui reikšmingas grįžtamasis ryšys. Tokia mokymo(si) praktika nesudarė sąlygų nustatyti diferencijuoto ugdymo poreikio, planuoti tikslingo tolesnio mokymosi. Stebėtose pamokose abipusio grįžtamojo ryšio, įgalinančio mokinį įsisąmoninti mokymosi pažangą ir pasiekimus, suvokti, kas padeda ar trukdo mokytis, neveiksmingumas lėmė būtinybę organizuoti mokymosi refleksiją – aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jiems padeda ar trukdo siekti pažangos“ įvertinimo vidurkis – 2 (treniruotėse – 3).

Atsižvelgiant į gimnazijos kontekstą, verta pabrėžti, kad stiprinant mokymosi motyvaciją ir skatinant asmeninės pažangos siekį, mokytojams vertėtų taikyti kaupiamąjį vertinimą (veiksmingo kaupiamojo vertinimo taikymo atvejų nepastebėta nė vienoje pamokoje), organizuoti dalinius, tarpinius atsiskaitymus.

Apibendrinus pateiktus faktus, daroma išvada, kad skirtingų (įsi)vertinimo mokantis aspektų įvertinimas susijęs priežasties ir padarinio ryšiais: neaiškūs, į išmokimą neorientuoti (įsi)vertinimo kriterijai riboja galimybes tikslingai stebėti išmokimą ir teikti informatyvų grįžtamąjį ryšį, nesudarė galimybių veiksmingam (įsi)vertinimui ir refleksijai. Be to,

	(įsi)vertinimo ugdant kokybę tiesiogiai sietina su kiekvieno mokinio pasiekimais ir pažanga: (įsi)vertinimo ugdant ir kiekvieno mokinio pasiekimų ir pažangos aspektų vidutinis koreliacijos koeficientas yra apie 0,70. Tikėtina, kad pozityvūs vertinimo ugdant kokybės pokyčiai darytų teigiamos įtakos kiekvieno mokinio mokymosi sėkmei, kurią vertintojai išskyrė kaip rizikos veiksnį.
--	---

III. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO, VEIKSMINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

Rodiklis, vertinimo lygis	Rekomendacijos
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės, 2 lygis	Siekiant kurti pagrįstais duomenimis grįstą valdymo kultūrą, formuoti veiklos kokybės įsivertinimo reikšmės mokyklos pažangai suvokimo nuostatas, telkti visą bendruomenę (ypač stiprinti trenerių ir mokytojų bendradarbiavimą ne tik ugdymo organizavimo, bet ir bendrųjų bei specializuoto ugdymo programų dermės, mokymosi krūvio optimizavimo klausimais), kurti ir palaikyti ugdymo kokybę lemiančius susitarimus, tobulinimo sprendimus, vykdyti jų paveikumo stebėseną.
2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius, 2 lygis	Stiprinti ugdymo(si) diferencijavimą, individualizavimą ir suasmeninimą, stengiantis optimizuoti ugdymo(si) krūvį ir sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui siekti jo galimybes ir gebėjimus atitinkančios pažangos: <ul style="list-style-type: none"> • aptarti diferencijavimo, individualizavimo ir suasmeninimo sąvokas ir veiksmingas praktinio taikymo galimybes; • pritaikyti ugdymo turinio apimtį pagal mokinių galimybes, gebėjimus, interesus; • formuluoti į skirtingų mokinių poreikius orientuotus mokymosi uždavinius, planuojant pamokas numatyti pastoliavimą; • atsižvelgiant į mokinių interesus, skirtingus mokymosi stilius, sudaryti sąlygas mokiniams rinktis šaltinius, priemones, mokymosi ir išmokymo pristatymo veiklas, būdus ir kt.; • remtis sporto pedagogų patirtimis, diferencijuojant, individualizuojant ir suasmeniniant veiklas pamokoje; • stebėti ir (įsi)vertinti naujų diferencijuoto ugdymo strategijų taikymo poveikį mokinio mokymosi sėkmei ir pažangai.
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 2 lygis	Vykdyti asmeninės pažangos stebėjimą, matavimą ir (įsi)vertinimą kiekvienoje pamokoje: <ul style="list-style-type: none"> • pamokoje kartu su mokiniais susitarti dėl aiškių ir konkrečių pasiekimų ir pažangos įsivertinimo kriterijų; • kiekvieną pamoką organizuoti tikslingą mokinių refleksiją ir įsivertinimą, remiantis konkrečiais kriterijais; sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui suprasti, ką jis geba ir ko dar reikėtų pasimokyti, kokių gebėjimų įgyti; • remiantis (įsi)vertinimo duomenimis, išsiaiškinti pagalbos ar diferencijavimo reikmes, taikyti įvairius nenuolatinius mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdus, teikti suasmenintą, informatyvų grįžtamąjį ryšį ir įgalinti mokinį planuoti tolesnį mokymąsi.

L. e. Vertinimo organizavimo skyriaus vedėjos
pareigas

Loreta Jakinevičienė